

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

**A GINOP-6.2.4-VEKOP-16-2017-00001 „A 21. századi szakképzés és felnőttképzés minőségének, valamint tartalmának fejlesztése”
c. projekt keretében**

Folyamatmodell tervezet

Az országos validációs rendszerhez

2020.

1085 Budapest, Baross u. 52. Telefon: 06 1 477 5600
1089 Budapest, Kálvária tér 7. Telefon: 06 1 303 9300
www.nive.hu

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Jelen validációs rendszerleírás a GINOP-6.2.4-VEKOP-16-2017-00001 „A 21. századi szak-
képzés és felnőttképzés minőségének, valamint tartalmának fejlesztése” című kiemelt uniós
projekt finanszírozásában került kidolgozásra

Készítette:

dr. Sediviné Balassa Ildikó

Králik Tibor

Kovács Anett Jolán

Kulcsár Szilvia

KéK-Consult Tanácsadó és Szolgáltató Kft.

Budapest, 2020.

Tartalomjegyzék

Validációs folyamatmodell, eljárásrend és protokollok	4
1. Képzési célú validáció folyamata	6
1.1. Tájékoztatás, tanácsadás.....	7
1.2. Jelentkezés az eljárásra.....	7
1.3. A tudás, kompetenciák (tanulási eredmények) azonosítása	8
1.4. Mérés-értékelés	8
1.5. Összevetés	9
1.6. Elismerés	9
2. A foglalkoztatási célú validáció folyamata.....	11
2.1. Tájékoztatás, tanácsadás.....	12
2.2. Jelentkezés az eljárásra.....	12
2.3. A tudás, kompetenciák (tanulási eredmények) azonosítása	13
2.4. Mérés-értékelés	13
2.5. Összevetés	13
2.6. Elismerés	14
Ábrajegyzék	15
Felhasznált irodalom	16

VALIDÁCIÓS FOLYAMATMODELL, ELJÁRÁSREND ÉS PROTOKOLLOK

A validációs folyamatmodell kétféle eljárásrendjét (képzési célú validáció és a foglalkoztatási validáció) mutatjuk be ebben a fejezetben.

A két eljárás sok elemében azonos módszereket és eszközöket tartalmaz, de céljában különbözik.

A képzési validáció esetében az eljárásra jelentkező felnőtt a formális, nem formális és informális tudását, kompetenciáit szeretné elismertetni és beszámíttatni valamely szakmai oktatásba, szakmai képzésbe. A korábban szerzett tudás, kompetencia beszámításának célja lehet egy adott képesítés (vagy annak egy része) megszerzése, mely törvényes lehetőséget biztosít a szakmai oktatás, képzés folytatására, vagy szakképzett munkavállalásra.

A képzési validációval az alábbi képzési formákra vonatkozóan lehet beszámítani a validáció eredményét:

- OKJ szakképesítés, ráépülés, illetve részsakképesítés (SZVK)
- Szakmai oktatás keretében megszerezhető szakmajegyzék szerinti szakma, részsakma, szakmairány (KKK)
- Szakmai képzés keretében megszerezhető szakképesítés (PK) megszerzésébe.

Jellemzően nem a nappali rendszerű szakképzésben tanuló 18-25 év közötti tanulók kérik a validációt, de természetesen nem kizárható ennek alkalmazása a nappali rendszerű szakképzésben sem. Találkozhatunk olyan esettel is, hogy egy 25 éves fiatal rendelkezik már munkatapasztalattal, vagy formális és nem formális úton szerzett tudás, kompetencia alapján beszámítható szakmai tudással (pl. külföldi mobilitás útján, vagy önkéntes munkával, diákmunkával szerzett igazolható szakmai kompetenciákkal). Az ilyen, vagy hasonló esetekben a vonatkozó jogszabály alapján a szakképző intézmény vezetője dönt az iskolarendszerű képzésbe történő beszámításról.

Amennyiben felnőtt állampolgár fordul validáció iránti kérelemmel az akkreditált vizsgaközpontokhoz, akkor a képzési célú validáció esetében

- OKJ szakképesítés SZVK-i alapján elkészített tanulási eredményalapú követelmények,
- szakmai oktatás keretében megszerezhető szakmajegyzék szerinti szakma, részsakma, szakmairány KKK- kban leírt,
- szakmai képzés keretében megszerezhető szakképesítés PK-kban meghatározott

szakmai, kimeneti követelményei alapján folyik az eljárás, amelyben sztenderd mérőeszközök segítségével a tanulási eredmények követelményei kerülnek mérésre.

A foglalkoztatási célú validációs eljárás során általában olyan felnőtt kéri a validációs eljárás lefolytatását, aki rendelkezik a formális, nem formális és informális úton megszerzett tudással, kompetenciákkal és arról azért kér kompetenciaigazolást, mert egy adott munkatevékenységre vagy munkakör feladatainak ellátására szeretne igazolást szerezni.

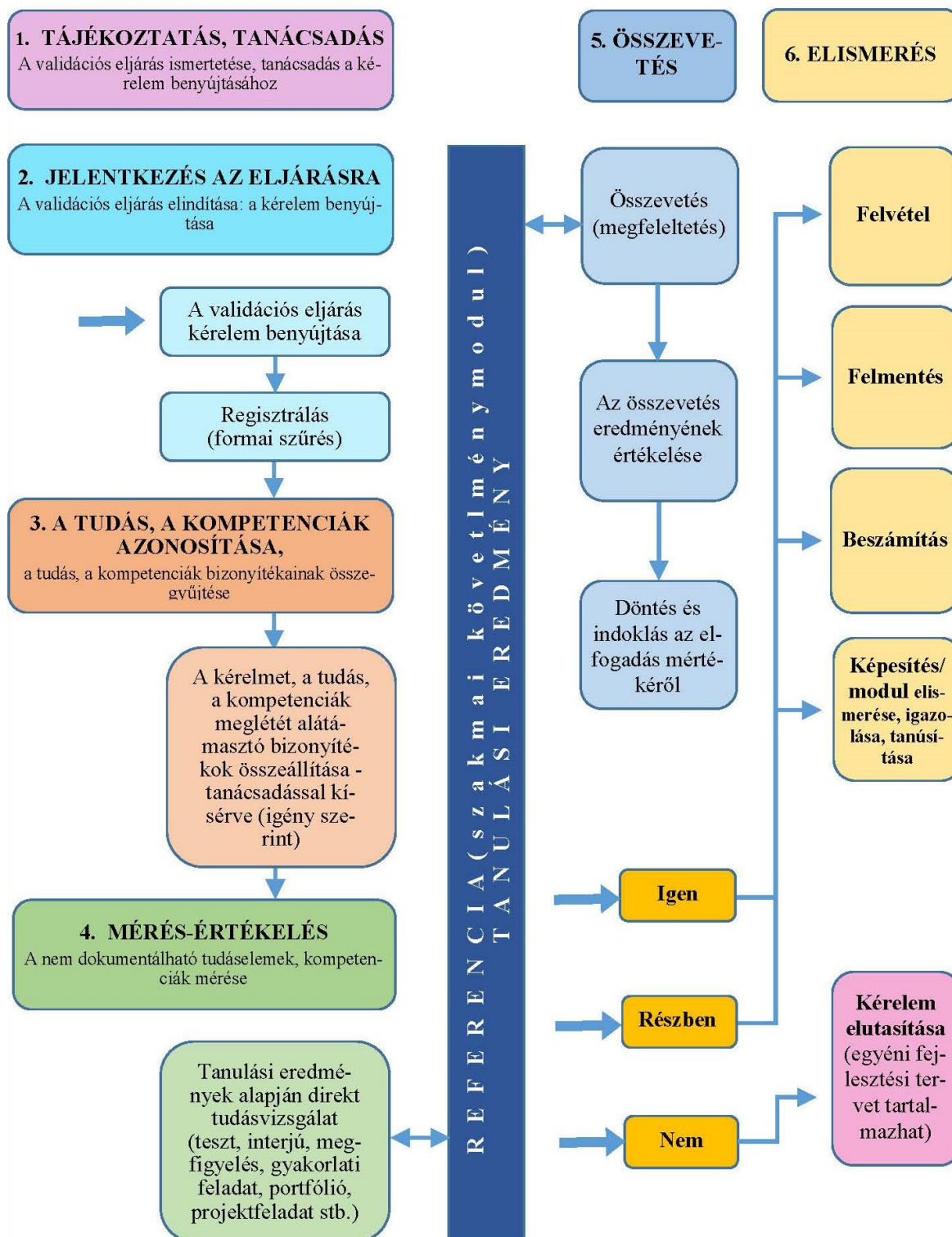
Ebben az esetben az eljárás nyíltsága, átláthatósága biztosítja a foglalkoztatót arról, hogy az ilyen igazolás birtokában alkalmazza a munkavállalót. A foglalkoztatási célú validációnak további előnye, hogy segíti a munkavállalót a munkaerőpiacra történő belépésre, új munkahely keresésére.

A következőkben bemutatjuk a validációs folyamat lépéseit – külön a képzési célú és külön a foglalkoztatási célú folyamatot - és az egyes lépések során alkalmazott eljárásokat, protokollokat.

1. Képzési célú validáció folyamata

1. számú ábra: Képzési célú validáció folyamata

KÉPZÉSI CÉLÚ VALIDÁCIÓ FOLYAMATA

Forrás: saját szerkesztés

1.1. Tájékoztatás, tanácsadás

A tájékoztatással, az előzetes általános információk átadásával kapcsolatban az a javaslat, hogy ezt a tevékenységet több szervezet is végezhesse (akkreditált vizsgaközpontok, kormányhivatalok, oktatással, képzéssel foglalkozó intézmények, kamara), annak érdekében, hogy minél szélesebb körben legyen a célcsoportok számára elérhető információ az eljárásról.

El kell készíteni az előzetes tájékoztatót (nyomtatható és digitális formában), amelynek kötelező tartalmi elemeit a NVR bevezetésére születendő Kormányrendelet írja elő. A NVR bevezetését megelőző három hónapban egy - az egész országra kiterjedő – információs kampányt javasolunk, kiegészítve azt egy médiakampánnyal.

Fontosnak tartjuk a lakosság és a munkáltatók érzékenyítését a validáció témában, hangsúlyozva az állampolgárok és munkaadók ebből származó konkrét előnyeit.

A felnőtt állampolgárok és munkáltatók számára olyan információkat kell nyújtani, amely alapján érdemben, megalapozottan tudnak döntést hozni a validációra való jelentkezésről, reálisan látják a képzési validációs eljárás folyamatát, tisztában vannak azzal, hogy milyen előzetes tudást, kompetenciát kell igazolni és milyen mérési eljárásokban kell részt venni, milyen előnyökkel járhat számukra az eljárásban való részvétel, milyen idő és költség ráfordításokat igényel az eljárás lefolytatása. A tájékoztatásnak ki kell térnie arra, hogy milyen feltételek teljesülése esetén célszerű és érdemes részt venni a validációs eljárásban és milyen bizonyítékokat kell összegyűjtenie a kívánt tanulási eredmények igazolására; mi a szakmai portfólió dokumentum és milyen szerepe van a validációs eljárásban.

A **tanácsadást** a validációs eljárást végző szervezet (akkreditált vizsgaközpontok, képzési területek szerint) végzi, melyek keretében tájékoztatja a felnőtteket az eljárás céljáról, funkciójáról, a szükséges feltételekről, az eljárás lépéseiről, a képzési validációs eljárás lehetséges eredményéről, időbeni ütemezéséről és költségeiről.

A validációs tanácsadó a kérelem benyújtásától kezdődően végigköveti a teljes folyamatot. Szakszerű tájékoztatást ad és segítséget nyújt az eljárásban résztvevők számára az eljárások követéséről és az eredményes validáció megvalósításáról.

1.2. Jelentkezés az eljárásra

A validációs eljárásra való jelentkezésről a felnőtt állampolgár dönt, amelyben meghatározza, hogy mely szakmajegyzéken lévő szakma, szakképesítés (vagy OKJ szakképesítés), mely tanulási eredményeire (követelménymoduljára) vonatkozóan kéri a képzési célú, vagyis a képzésbe történő beszámítást jelentő validációs eljárást, továbbá átadja a meglévő tudását bizonyító dokumentumokat, bizonyítékokat. A jelentkezés feltöltése - az erre vonatkozó útmutató alapján - az elektronikus felületre történik.

A jelentkezés lépéshez tartozik a regisztrálás, amely formai szűrése a beadott dokumentumoknak. Amennyiben szükség van rá, a validációs szervezet hiánypótlást kérhet a jelentkezőtől.

1.3. A tudás, kompetenciák (tanulási eredmények) azonosítása

A validációs eljárást igénylő számára a validációs tanácsadó egyénre szabottan határozza meg a validáció célját, továbbá azt, hogy milyen eljárásban van lehetősége részt venni.

Ebben a lépésben a tanácsadó feladata segíteni a szakmai portfólió összeállítását, amely tartalmazza a dokumentumokkal igazolt formális és nem formális meglévő tudását, továbbá az informális tanulás során megszerzett munkatapasztalatokat. A szakmai portfólió dokumentum az egyén életútját, tanulási eredményeit mutatja be; annak bizonyítására szolgál, hogy a felnőtt állampolgár mely szakmában, annak mely területen milyen tanulási eredményekkel, tapasztalatokkal, kompetenciákkal rendelkezik.

Ezt követően a **validációs tanácsadóval** együtt megvizsgálják, hogy mely szakma, szakmai képzés (OKJ szakképesítés), mely tanulási eredményeire vonatkozó validációs eljárásra célszerű jelentkeznie, szükség esetén módosítják a jelentkezésében már megjelölt szakmát, szakmai képzést (OKJ szakképesítést), illetve tanulási eredményeket.

A meglévő tudás validációja a képzési és kimeneti követelmények és programkövetelmények tanulási eredményei alapján, illetve az OKJ szakképesítések esetében követelménymodulok tanulási eredményekben meghatározott, kimeneti követelményei alapján történik.

A szakmai portfólió igazoló dokumentumai alapján a **validációs mérés-értékelés szakértő** megvizsgálja az összegyűjtött bizonyítékokat, majd döntést hoz arról, hogy a jelentkező mely tanulási eredményeit fogadja el teljesítettnek, mely mérésen vagy méréseken nem kell részt vennie azért, mert azokat megfelelő módon tudta bizonyítani bemutatott dokumentumai és portfóliója alapján.

A mérés-értékelés szakértő megjelöli a jelentkező számára azt is, hogy mely tanulási eredményeket szükséges a mérés során teljesítenie az eredményes validációs eljárás lefolytatásához.

1.4. Mérés-értékelés

A validációs folyamat egyik legfontosabb eljárása a mérés-értékelés, melynek során a nem dokumentált, de a célzott képzéshez (annak egy részéhez) szükséges, tanulási eredmények meglétét kell bizonyítani.

Amennyiben rendelkezésre állnak az adott szakma felmérendő tanulási eredményeinek mérés-értékelésére kész feladatok az adatbázisban, úgy javasoljuk azokat használni. Amennyiben nem, akkor ebben az eljárásban a mérés-értékelés szakértők tervezik meg azokat az egyedi eszközöket, melyek speciálisan szükségesek.

A mérés-értékelés eszközeit és módszereit a validációs rendszerleírás a II. fejezet 2.4 pontjában ismertetjük.

A méréseknek gyakorlat-centrikusnak kell lenniük. A komplex projektfeladatok alkalmazkodjanak a képzési és kimeneti követelményekben, programkövetelményekben (szakmai és vizsgakövetelményekben) meghatározott vizsgáztatásra vonatkozó szabályokhoz. Javasoljuk elsősorban a konkrét vizsgakövetelményekben (KKK, PK) leírt feladatok használatát a méréshez,

az értékeléshez pedig az ugyanezen dokumentumokban meglévő értékelési szempontrendszeret. Az akkreditált vizsgaközpont vizsgáztatáshoz használt projektfeladatai alkalmasak a validációs méréshez; beazonosítva, hogy mely szakmai kompetenciák mely deskriptorainak teljesítését mérik.

A meglévő tudás bizonyítására is előtérbe kerülnek a projektfeladatok, amelyek gyakorlati tevékenység közbeni, szimulált és konkrét munkahelyzetekben való tudásmérést tesznek lehetővé. Az írásbeli, interaktív és szóbeli mérések lebonyolítása is a sztenderd mérőeszközök segítségével – a kijelölt szervezet (akkreditált vizsgaközpont) feladata.

A gyakorlati mérések is az akkreditált validációs vizsgahelyeken folynak, amelyek képzési területenként rendelkeznek validációs vizsgahelyszíni engedéllyel. A gyakorlati feladat során közreműködnek a méréssel megbízott helyszín munkatársai, de a mérés-értékelést a kirendelt validációs mérés-értékelés szakértő felügyeli, értékeli.

1.5. Összevetés

Ebben az eljárásban a meglévő, dokumentált tudás, kompetenciák és a mérés-értékelés során elért eredmények referenciával történő együttes összevetése (a referenciaként megjelölt tanulási eredményekkel) történik.

Az összevetés alapján megállapításra kerül, hogy mely OKJ szakma moduljának tanulási eredményeit, szakma, részsakma, szakmairány vagy szakképesítés mely kimeneti követelményeit teljesítette a jelentkező. Az összegző értékelőlap kitöltésével a validációs tanácsadó dokumentálja az összevetés eredményét.

1.6. Elismerés

Amennyiben a jelentkező teljesíti az adott tanulási eredményekre (modulra, modulokra, szakmára, részsakmára, szakmairányra, szakképesítésre, vagy azok részére) előírt kimeneti követelményeket, arról tanúsítványt kap. Az OKJ-s követelménymodul összes tanulási eredményének teljesítése esetén, az igazolás egyénértékű a felnőttképzés keretében kiadott modulzáró vizsga sikeres teljesítésével, amely feltétele a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

A jelentkező eredményes elismerés esetén felvételt nyerhet egy olyan képzésre, amelyben a tanulási eredmények teljesítése bemeneti feltétel, vagy felmentést kap az adott követelmények teljesítése alól, vagy teljesített tanulási eredmények beszámításával a képzési idő rövidíthető.

Amennyiben a szakma vagy szakképesítés összes tanulási eredménye igazolt, a teljes szakmáról vagy szakképesítésről a validációt végző szervezet (akkreditált vizsgaközpont) a vizsgára bocsátás feltételét jelentő tanúsítványt ad ki, a jelölt szakmai vizsgára jelentkezhet.

Amennyiben a jelentkező nem teljesíti a teljes szakma vagy szakképesítés követelményeit, a mérőeszközök tanulási eredményekre bontott értékelésével a validációs tanácsadó meghatározza a teljesített tanulási eredményeket, amelyről tanúsítványt ad ki.

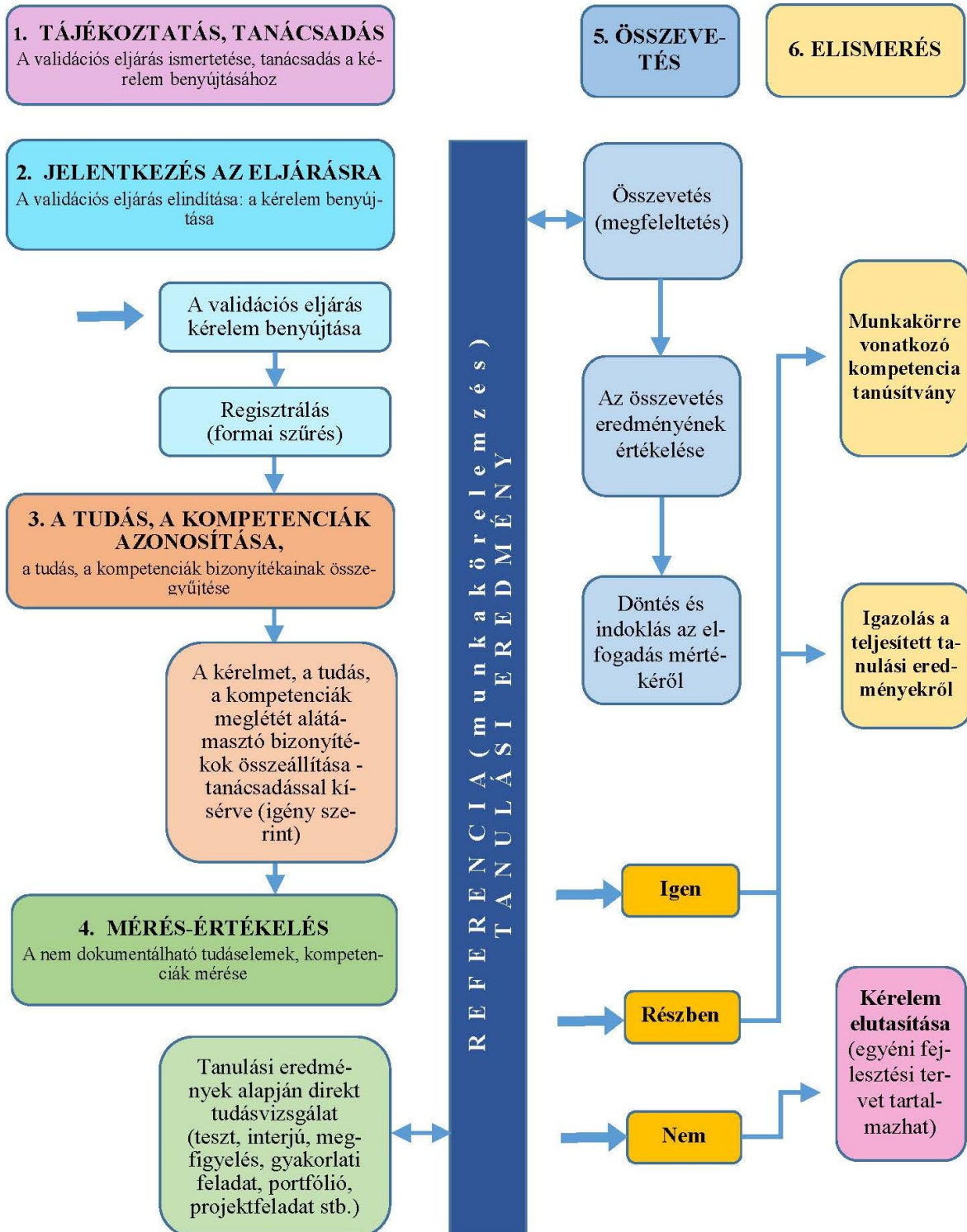
A tanúsítvány alapján addig, amíg a képzési és kimentti követelmények és programkövetelmények (követelménymodul) tanulási eredménye nem változik, az a képzésbe beszámítható, illetve egy következő validációs eljárás során igazolt tanulási eredményként elfogadható. Ez a tanúsítvány felhasználható foglalkoztatási validációként is, segítve a munkavállaló foglalkoztatását.

Amennyiben a jelentkezőnek nincs elfogadható tanulási eredménye, abban az esetben kérelme elutasításra kerül. A további szakmai felkészüléshez a validációs tanácsadó a kívánt cél elérése érdekében fejlesztési javaslatokat fogalmazhat meg A teljesített tanulási eredményekről tanúsítványt ad ki.

2. A foglalkoztatási célú validáció folyamata

2. számú ábra: Foglalkoztatási célú validáció folyamata

FOGLALKOZTATÁSI CÉLÚ VALIDÁCIÓ FOLYAMATA

Forrás: saját szerkesztés

2.1. Tájékoztatás, tanácsadás

A validációs eljárást végző szervezet informálja a felnőtteket és a validációban érdekelt feleket (társadalmi partnereket, munkaadói és munkavállalói partnereket), az eljárás céljáról, funkciójáról, a szükséges feltételekről, az eljárás lépéseiről, a foglalkoztatási célú validációs eljárás lehetséges eredményéről, időbeni ütemezéséről és költségeiről. A foglalkoztatási validációt kezdeményezhetik a munkatapasztalattal, a nem formális és az informális tanulás során megszerzett tudással rendelkező felnőttek és olyan gazdasági szereplők, akik érdekeltek a munkavállalójuk - vagy leendő munkavállalójuk - tudásának az elismertetésében. A tájékoztatásban kitérnek arra, hogy milyen lehetőségek vannak a foglalkoztatási célú validáció érdekében az meglévő tudás, elismertetésére.

A gazdálkodó szervezetek számára történő tájékoztatás fő célja megmutatni, hogy milyen lehetőséget jelent számukra a validáció. (Például meghatározhatják azokat a munkaköri követelményeket, kompetenciákat, amelyhez szakembereket keresnek).

Ezek a munkakörök lehetnek egy meglévő OKJ-s vagy szakmajegyzék szerinti szakma vagy szakképesítés részterületei, vagy több szakma, szakképesítés tanulási eredményeit tartalmazó követelményekben meghatározott munkakörök, továbbá a munkaerőpiac által igényelt egyedi tanulási eredmény.

A foglalkoztatási célú validációt kezdeményező valamely munkakörre vagy munkatevékenységre kéri a meglévő tudásának, kompetenciáinak az elismerését.

A validációs tanácsadó segítségével meghatározzák azokat a tanulási eredményeket, amelyek elismerése szükséges a munkakör betöltéséhez: lehet egy vagy több szakma, szakképesítés tanulási eredményei, vagy a munkaerőpiacon elvárt, ott hasznosuló tanulási eredmények. Ebben a lépésben a tanácsadó segít a kérelmezőnek a validációs eljárás szakmai portfólió dokumentumát összeállítani. A szakmai portfólió dokumentum tartalmazza a hivatalosan igazolt formális és nem formális úton megszerzett előzetes tudást kompetenciákat és az informális tanulás során megszerzett munkatapasztalatokat.

2.2. Jelentkezés az eljárásra

A validációs eljárásra való jelentkezésről a munkavállaló, munkáltató (kérelmező) dönt. Meghatározza, hogy mely munkakörre (szükség esetén erről egyeztet a munkáltatójával) vonatkozóan kéri a foglalkoztatási célú - az adott munkakörre, munkatevékenységre való alkalmasságra vonatkozó – validációs eljárást.

A kérelmező megjelöli a foglalkoztatási célú validáció során igazolni kívánt tanulási eredményeket, továbbá átadja azt a szakmai portfólió dokumentumot, amely tartalmazza a formális és a nem formális tanulás során megszerzett – a meglévő tudását, kompetenciáit bizonyító – dokumentumokat, bizonyítékokat. A validációra való jelentkezési dokumentumok feltöltése az erre vonatkozó útmutató alapján, az elektronikus felületre történik.

A jelentkezési lépéshez tartozik a regisztrálás és a beadott dokumentumoknak formai szűrése. Amennyiben szükség van rá a validációs szervezet hiánypótlást kérhet a jelentkezőtől.

2.3. A tudás, kompetenciák (tanulási eredmények) azonosítása

A meglévő tudás validációjának feltétele a betöltendő munkakör tanulási eredményekben meghatározott, kimeneti követelményeinek leírása. A szakmai portfólió igazoló dokumentumai alapján a tanácsadó megvizsgálja, hogy mely tanulási eredmények igazolhatók, mert ezekkel kapcsolatban nincs szükség további mérésekre és azokat a dokumentumokra, bizonyítékokra hivatkozva igazolja. Továbbá meghatározza, hogy a jelentkezőnek mely tanulási eredmények igazolásához szükséges méréseken részt vennie.

2.4. Mérés-értékelés

A validációs mérés-értékelés szakértő beazonosítja azokat a tanulási eredményeket, amelyekről a jelentkező kéri a foglalkoztatási célú validációt. A validációs mérés-értékelés szakértő az elismerésre váró tanulási eredményekre összeállít egy személyre szabott mérőeszközt (és a hozzá kapcsolódó értékelési szempontokat), amely a validációhoz szükséges számú feladatból áll.

A validációs szakértő a szimulációs-, és munkakörnyezetben megoldható feladatokat csak a legszükségesebb elméleti ismereteket mérő eszközökkel egészíti ki. Lehetőség szerint az elméleti ismereteket is a gyakorlati feladat megoldása során szükséges mérni. Amennyiben a tanulási eredmény mérőeszköze nem található meg a képzési célú validációhoz készített mérőeszközök között, a képzési terület validációs mérés-értékelés szakértője készít egyedi - az adott tanulási eredményre vonatkozó - mérőeszközt.

Az elvárt tanulási eredmények meg kell egyezzenek a munkakörelemzések során meghatározott kimeneti követelményekkel. Az értékelésnek az egyes tanulási eredmények követelményeire kell vonatkoznia, ez a teljesítendő elvárás.

Az írásbeli és szóbeli mérések lebonyolítása az elkészített mérőeszközök segítségével a kijelölt szervezet (akkreditált vizsgaközpont) feladata. A gyakorlati mérés az akkreditált validációs vizsgahelyeken folyik, amely képzési területenként rendelkezik validációs vizsgahelyszíni engedéllyel. A gyakorlati vizsgán közreműködnek a vizsgáztatási helyszín munkatársai, de a mérés-értékelést a kirendelt validációs mérés-értékelés szakértő felügyeli, értékeli.

2.5. Összevetés

Az összevetés során a szakmai portfólió dokumentumai és a mérés-értékelés során elért eredmények összevetése történik meg a referenciaként szolgáló tanulási eredményekkel. A referencia-követelmények a munkakörelemzés során meghatározott tanulási eredmények. Az összevetés alapján a tanácsadó megállapítja, hogy a jelentkező mely tanulási eredmény követelményeit teljesítette. Összegző értékelőlap kitöltésével a validációs tanácsadó dokumentálja az elért eredményeket.

A foglalkoztatási célú validációhoz referenciaként szükséges a munkakörelemzés, amelyet az ESCO rendszer figyelembevételével javasolt elkészíteni.

2.6. Elismerés

A kérelmező a követelmények teljesítése esetén egy munkakörre vonatkozó kompetencia tanúsítványt kap, amely az adott munkakörben való foglalkoztathatóságra vonatkozó alkalmasságát tanúsítja, és amelyben szerepelnek a dokumentumok, bizonyítékok továbbá az igazolt tanulási eredmények is.

Részleges teljesítés esetén meg kell határozni a teljesített tanulási eredményeket és azokat, amelyek teljesítése még szükséges az adott munkakör betöltéséhez. Ezt a tanúsítványt a résztvevő felhasználhatja munkavállaláshoz, vagy a képzési célú validációs eljárás során.

Amennyiben a jelentkezőnek nincs elfogadható tanulási eredménye, abban az esetben kérelme elutasításra kerül. A további szakmai fejlődéshez, tanuláshoz a tanácsadó az eredmények alapján fejlesztési javaslatokat fogalmazhat meg.

ÁBRAJEGYZÉK

1. számú ábra: Képzési célú validáció folyamata 6
2. számú ábra: Foglalkoztatási célú validáció folyamata..... 11

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Benkei-Kovács Balázs – Vámos Ágnes (2015): A máshol szerzett tudás beszámításáról való gondolkodás a magyar felsőoktatásban. In: Vámos Ágnes, Kopp Erika (szerk.) (2015) A tanulás támogatásának új megközelítései és eszközei a felsőoktatásban – kutatás, fejlesztés, akciókutatás. Oktatási Hivatal, Budapest pp. 227 - 255.
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/tamop413/eredmenyek/T413_A_tanulas_tamogatasanak_uj_megkozelitesei_eszkozei.pdf (letöltés: 2019.12.28)
2. Benkei-Kovács Balázs: Validáció és felnőttkori tanulás A validációról való gondolkodás metamorfózisai Európában és Magyarországon. Opus et Educatio, 2017 (letöltés: 2019.12.28)
3. Derényi András - Tót Éva: Validáció – A hozott tudás elismerése a felsőoktatásban, TÁMOP 4.1.3 program fejlesztési projektjének zárótanulmánya, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, 2011.
<https://moly.hu/konyvek/derenyi-andras-tot-eva-validacio> (letöltés: 2019.12.28)
4. Farkas Éva (2015): A nem formális vagy informális tanulási környezetben elsajátított tanulási eredmények validálási gyakorlata Romániában. A román validálási gyakorlat minőségbiztosítási eszközei és ezek magyarországi kontextusa.
http://www.tka.hu/docs/palyazatok/roman_validacios_rendszer.pdf
5. Farkas Éva (2014): *A rejtett tudás. A nem formális környezetben szerzett tanulási eredmények hitelesítése.* SZTE JGYPK FI, Szeged.
<http://mek.oszk.hu/16200/16217/16217.pdf> (letöltés: 2020.01.04.)
6. Tót Éva (2008): Tanulási környezetek. Educatio 183-192.
http://folyoiratok.ofi.hu/sites/default/files/article_attachments/tot_e_08_02.pdf (letöltés: 2019.12.28.)
7. Tót Éva: VALIDÁCIO. Európai útmutató a validációs rendszerek fejlesztéséhez, 2016.07. Szakpolitikai hírlevél
<http://www.oktataskepzes.tka.hu/hu/validacio-europai-utmutato-a-validacios-rendszerek-fejlesztesehez> (letöltés:2019.12.28.)
8. Tót Éva: A validáció fogalmának értelmezési lehetőségei, rokon fogalmai a hazai és nemzetközi gyakorlatban, a validáció lehetséges kutatási irányai. Budapest, 2009. (TÁMOP 4.1.3 Munkaanyag)
9. Temesi József (szerk. 2011): Az Országos képesítési keretrendszer kialakítása Magyarországon Nemzetközi háttér, elvi megfontolások, megvalósítási javaslatok. Szakértői összefoglaló anyag Szerkesztette: Temesi József, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet Budapest, 2011.
https://ofi.hu/sites/default/files/attachments/beliv_okkr_press.pdf (letöltés:2019.12.28.)
10. **Országjelentés.** A nem-formális szektorban megszerezhető képesítések beillesztése a magyar képesítési rendszerbe., Budapest, 2017. június Szerzők: Laboda Zoltán, Szlamka Erzsébet, Dr. Tót Éva

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kepesitesek/NQF_in_orzagjelentes.pdf (letöltés: 2020.12.12)

11. SZAKKÉPZÉS 4.0 STRATÉGIA

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1024:szakkepzes-40-strategia&catid=10:hirek&Itemid=166 (letöltés: 2020.01.03.)

12. 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről

<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/64ba5813b082ff4566643481ecf2c131ce805ba0/megtekintes> (letöltés: 2019.12.22.)

13. 11/2020 (II.7.) Kormányrendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról, illetve az ennek módosításáról szóló 318/2020 (VII.1.) Kormányrendelet (letöltés: 2020.12.02)

14. 12/2020 (II. 7.) Kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról (letöltés: 2020. 12.02)

15. 139/2015. (VI.9.) kormányrendelet a felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1500139.kor> (letöltés: 2019.12.22.)

16. A TANÁCS AJÁNLÁSA (2012. december 20) a nem formális és az informális eredményeknek érvényesítéséről (2012/C 398/01)

[https://eurlex.europa.eu/legalcontent/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)&from=EN](https://eurlex.europa.eu/legalcontent/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222(01)&from=EN) (letöltés: 2019.12.22.)

17. Európai Tanács (2016) A Tanács Ajánlása (2016. december 19.) a kompetenciafejlesztési pályákról: Új lehetőségek felnőttek számára. (2016/C 484/01)

[https://eurlex.europa.eu/legalcontent/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224\(01\)&from=EN](https://eurlex.europa.eu/legalcontent/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016H1224(01)&from=EN) (letöltés: 2019.12.22.)

18. Magyar Köztársaság Kormánya (2013): Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája a 2014/2020 közötti időszakra. Budapest, Emberi Erőforrások Minisztériuma, 2013.

<https://www.kormany.hu/download/7/fe/20000/Eg%C3%A9sz%20%C3%A9leten%20%C3%A1t%20tart%C3%B3%20tanul%C3%A1s.pdf> (letöltés: 2019.12.22.)

19. Golnhofer Erzsébet (2000): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 392-417.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/ch15.html (letöltés:2020.12.06.)

20. Farkas Éva (2017): Mérés-értékelés kézikönyv, Tanulási eredmények mérése és értékelése a szakképzési mobilitási gyakorlatokban, Tempus Közalapítvány, Budapest. (letöltés: 2020.12.02)